

PAŞINYAN'IN DEMOKRASİ VURGUSU

Tuğçe TECİMER

-

Ermenistan Devlet Başkanı Nikol Paşinyan yönetimindeki Ermenistanın Karabağda art arda aldığı yenilgilerin ardından, gerek Ermenistanda gerek diasporada Paşinyan yönetimine muhalefetin şiddeti arttı. Bu muhalifler Paşinyan yönetiminden duydukları rahatsızlıkları açıkça dile getirmekle kalmayıp yönetimin demokratik olmayan yollarla değişmesi konusunda harekete geçilmesi gerektiğini dafaatle vurguladılar.

Yönetimine karşı oluşan muhalefetin farkında olan Paşinyan, 17 Ekim Salı günü Avrupa Parlamentosunda yaptığı konuşmasında özellikle demokrasi konusu üzerinde durdu. Paşinyan özetle, Ermenistanda ve dünyada demokrasinin zorlu bir süreçten geçtiğini, ancak Ermenistanın demokrasi sayesinde egemenliğini sürdürebildiğini, Kolektif Güvenlik Anlaşması Örgütünün Ermenistanı yalnız bıraktığını, ancak Ermenistan halkının demokrasiyi savunarak provokasyonlara fırsat vermediğini belirtti. Ermenistan Cumhuriyeti tarihinde ilk kez seçimler iç krizi aşmanın bir yolu haline geldi * ifadesini kullanan Paşinyan, Ermenistanın müttefiklerinin eylemsizliklerinin ve muhaliflerinin demokratik yönetimin devrilmesi için kamuoyuna çağrıda bulunmalarının Ermenistanın demokrasisini yıkmak isteyenler için fırsat olduğunu belirtti.[1]

Paşinyanın Avrupa Parlamentosunda yaptığı söz konusu konuşma hem Ermenistan hem de diaspora basınında geniş yankı uyandırdı. Ermenistanın aldığı yenilgilerden Paşinyanın sorumlu olduğunu ileri süren bir takım yazarlar söz konusu yenilgilerin üzerine Paşinyanın koltuğunda oturmaya devam etmesinin demokrasi ile bağdaşmadığını iddia ederek, yaptığı konuşmanın eylemleri ile çeliştiğini belirttiler.[2]

Yunanca halk anlamında demos ve güç anlamına gelen kratos sözcüklerinden oluşan demokrasi terimi en temel anlamıyla halkın gücünü ifade etmektedir ve halkın iradesine bağlı bir yönetim biçimidir.[3] Dolayısıyla Paşinyanın aldığı yenilgilere rağmen seçilerek iktidarını sürdürmeye devam etmesi demokratik olmadığına değil hala halk tarafından desteklenen ve güvenilen meşru bir lider olduğunun göstergesidir. Ermenistanın yenilgisi ile sonuçlanan 2020 Karabağ Savaşı sonrasında yapılan 2021 seçimlerinde Paşinyan hükümetinin oyların yarısından fazlasını alarak kazanması bu durumun en somut örneklerinden biridir.[4]

2023 yılında International Republican Institute tarafından yapılan bir ankette Ermenilerin en çok güvendikleri siyasi figür sorulmuş ve neticede %13lük bir oy oranı ile Paşinyan birinci olmuştur.[5] Paşinyanın %13 gibi ilk bakışta düşük görünen bir oy oranı ile güvenilirlik anketinden birinci çıkması göstermektedir ki sorun Paşinyanın iktidarda kalması değil, Ermenistan halkının güvенеbileceği ikinci bir isim bulunamamasıdır.

Bireylerin destekledikleri yöneticiler başarısızlığa uğradığında desteklerini çekmeleri, oy vermemeleri, eleştirmeleri hatta aleyhine propagandalar yapmaları olağan tepkilerdir, ancak başarısız olarak gördükleri seçilmiş liderleri diktatör olmakla suçlamak her şeyden öte suçlayan kişilerin güvenilirliğini sorgulatmaktadır. Nikol Paşinyan dâhili ve harici muhalefete rağmen hala oy çoğunluğu ile Ermenistanın seçilmiş lideridir. Bununla birlikte yönetim biçimi aleyhinde yoğun olarak yapılan eleştiriler, aşırı da olsa, Ermenistanın bir demokrasi feneri olma iddiasından hala uzak olduğunu işaret etmektedir.

*Fotoğraf: United States Studies Center - <https://www.ussc.edu.au/the-debate-papers-is-american-democracy-in-peril>

[1] Հայաստանը Պարզապես Կաթվածահար Կլիներ, Կկորցներ Իր Անկախությունը Ու Ինքնիշխանությունը, Եթե ՉԼիներ Ժողովրդավար. ՀՀ Վարչապետ, Armtimes, 17 Ekim, 2023, <https://armtimes.com/hy/article/271619>.

[2] Harut Sassounian, Pashinyan boasts about Armenias fake democracy at European Parliament, The Armenian Weekly, 24 Ekim 2023, <https://armenianweekly.com/2023/10/24/pashinyan-boasts-about-armenias-fake-democracy-at-european-parliament/#:~:text=Pashinyan%20listens%20to%20no%20one,if%20it%20were%20not%20democratic.%E2%80%9D>.

[3] Democracy, Council of Europe, 30 Ekim, 2023, <https://www.coe.int/en/web/compass/democracy>.

[4] Նիկոլ Փաշինյանն առաջարկեց՝ «գողացվածը վերադարձնել», «վերջ տալ հայիոյախոսութեանը», Azatutyun, 21 Haziran, 2021, <https://www.azatutyun.am/a/31319112.html>.

[5] Joshua Kucera, Even After Multiple Defeats, Pashinian Remains Armenia's Teflon Prime Minister ,Radio Free Europe,23 Ekim, 2023, <https://www.rferl.org/a/armenia-pashinian-karabakh-teflon/32650597.html>.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: TECİMER, Tuğçe. 2024. "PAŞINYAN'IN DEMOKRASİ VURGUSU." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2023 / 46. Kasım 01. Erişim Haziran 30, 2024. <https://avim.org.tr/tr/Yorum/PASINYAN-IN-DEMOKRASİ-VURGUSU>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2024 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır